

[Camre.]

været standset af et fascistisk militærdiktatur. Efter det fascistiske styres fald i 1974 synes udviklingen i demokratisk retning at skulle vinde frem, og det portugisiske folk har i høj grad vist sit engagement for og ønsker om opbygningen af et demokratisk styre. Ved det senest afholdte valg den 25. april d. å. til den grundlovgivende nationalforsamling bekræftede et flertal af vælgerne deres ønske om en demokratisk, moderat udvikling.

Siden da er den politiske udvikling atter bragt ind i risiko for en militær magtovertagelse på grund af de portugisiske kommunisters uansvarlige politik og deres overgreb mod ytringsfriheden og deraf følgende politiske uro og opløsning.

Uden at foretage en indblanding i et andet lands indre forhold må det konstateres, at der påhviler de vesteuropæiske lande et medansvar for enkeltlandenes udvikling. Det fremtræder først og fremmest gennem de nære økonomiske forbindelser landene imellem, men også gennem det militære samarbejde i NATO understreges det gensidige ansvar — om end dette ikke hidtil har gavnet f. eks. Portugal under fascismen.

I denne situation vil det være af interesse at høre, om udenrigsministeren mener, at vi med de politiske og økonomiske midler, der står til rådighed for internationale organisationer, som vi er medlem af, har mulighed for at modvirke en diktatorisk udvikling i Portugal.

Udenrigsminister *K. B. Andersens* svar (26/6 75):

Hr. Camres spørgsmål til mig om mulighederne for danske initiativer gennem internationale organisationer, der kan støtte en demokratisk udvikling i Portugal, kan besvares med et klart ja med tilføjelse af, at vi allerede har taget sådanne initiativer.

Først kan jeg henvise til det initiativ, udenrigsøkonomiministeren tog ved at få EF's forhold til Portugal sat på dagsordenen for EF-rådsmødet den 5. maj 1975. Siden november 1974 har der været ført indledende drøftelser mellem EF og Portugal om et udvidet samarbejde, som skulle kunne bidrage til at fremme Portugals økonomiske udvikling.

Det danske initiativ, som vandt almindelig tilslutning blandt de øvrige EF-lande, fremskyndede Kommissionens fremlæggelse af et forslag til mandat til forhandlinger med Portugal.

Kommissionens forslag blev drøftet på rådsmødet den 24. juni 1975, hvor der var almindelig tilslutning til, at der hurtigt blev taget skridt til at imødekomme de portugisiske ønsker især vedrørende finansielt samarbejde, hvorved der skulle kunne stilles kapital til rådighed for investeringer i Portugal.

Spørgsmålet vil på ny blive behandlet på det kommende rådsmøde den 15.-16. juli 1975, hvor der bl. a. vil blive taget stilling til, om der skal afholdes et møde på ministerplan mellem EF-landene og Portugal til drøftelse af det fremtidige samarbejde.

Fra dansk side vil der fortsat blive insisteret på, at der snarest indgås en aftale med Portugal i første række om finansielt samarbejde, men også om de øvrige emner foreslået fra portugisisk side.

Som et andet eksempel på vore bestræbelser på at give støtten til de demokratiske kræfter i Portugal konkret udtryk kan jeg henvise til vor indsats i Europarådet. På Europarådets 56. ministermøde i Strasbourg den 17. april 1975, hvor Danmarks formandskab gav os mulighed for at spille en særlig rolle, lykkedes det således at nå til enighed om et særligt hjælpeprogram, der tager sigte på studiebesøg af portugisiske embedsmænd inden for de områder som f. eks. retsvæsen, socialvæsen, undervisning og information, som er Europarådets virkefelt. Under dette hjælpeprogram er der for indeværende kalenderår foreløbig vedtaget bevillinger på omkring 800.000 FF, der kan forhøjes til 1 million FF. Beløbet udredes af Europarådets egne midler. Generalsekretæren har fremsat forslag om et tilsvarende program for næste kalenderår.

Lad mig tilføje, at vi naturligvis også under de udenrigspolitiske konsultationer, vi deltager i, navnlig inden for rammerne af det europæiske politiske samarbejde og i NATO, har arbejdet for, at der ydes den bedst mulige støtte til den udvikling hen imod et flerpartidemokrati, som den portugisiske befolkning så stærkt har udtrykt ønske om. Det siger sig selv, at vi følger samme linje under vore bilaterale kontakter.